

حدیث روز

امام صادق علیه السلام

إِنَّ لِلَّهِ خَرْمًا وَهُوَ مَكَّةُ وَلِرَسُولِهِ خَرْمًا وَهُوَ الْمَدِينَةُ وَلِأَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ خَرْمًا وَهُوَ الْكُوفَةُ وَلَنَا خَرْمًا وَهُوَ قُمْ وَ سَنَذْفُقُ فِيهِ لَمْرَأَةً مِنْ وَلَدِي تَسْقَى فَاظْلِمَةَ مِنْ زَاوَاهَا وَجَبَتْ لَهُ الْجَنَّةُ

خدا را حرمی است و آن مکه است، پیامبر را حرمی است و آن مدینه است،امیرالمومنین را حرمی است و آن کوفه است و برای ما حرمی است و آن قم است و در آن خنمی از فرزندان من به نام فاطمه دفن خواهد شد، هر کسی وی را زیارت کند پاداشش بهشت خواهد بود.

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و هنری راه روشن

مدیر روابط عمومی: سید علی ساداتی نژاد

خبرنگاران: محمدطاهاهنگی، شیوا قزوینه

مدیر مسئول: سید حسین ساداتی نژاد

مدیر بازرگانی: فاطمه بصیرتی

مدیر فضای مجازی: سعید خالج امیرحسینی

طراح و صفحه آرایی: علی دشتی منفرد ، مهدی شمسى نژاد ، فرشاد مصاحبى محمدی ، حمید کلبایی

آدرس: کاشان-بلوار باهنر-کوی شهید متقی- پلاک ۵۴- مجتمع راه روشن

بازرگانی: ۰۹۱۳۹۶۳۲۳۸۶

سرپریر: محمد ادریسی

دبیر پژوهشی: مجتبی خندان

امور چاپ: چاپخانه ریحان

روابط عمومی: ۰۹۱۳۹۶۱۸۰۹۸

معنویت و انقلاب اسلامی در اندیشه امام خمینی(ره)

یادداشتی به مناسبت سالگرد رحلت امام خمینی(ره)، رهبر کبیر انقلاب و بنیانگذار

جمهوری اسلامی ایران

دکترعلی اکبری معلم، عضو هیأت علمی پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی

صورت مختصر مرور می کنیم.

مفهوم معنویت

معنویت در لغت به معنای حقیقی، اصلی، باطنی و روحانی است؛ امام راحل، معنویت را در مقابل مادیّت به کار می برند و بر اساس نگاه منظومه ای خود معتقدند، اسلام به هر دو بُعد معنوی و مادی انسان توجه دارد، البته با تقدّم معنویت بر مادیّت. امام در این باره می فرماید: ... مادیّت تنها سعادت ملت نیست، اینها در پناه معنویات سعادتمندند... (صحیفه امام، ج ۷، ص ۵۲۴) ... آدم همه چیز است: معنویت دارد، مادیّت دارد، ظاهر دارد، باطن دارد، ... (همان، ج ۴،

ص ۴۴۸) ... اسلام همانطوری که به معنویات نظر دارد ... به مادیات نظر دارد ... (همان، ج ۶، ص ۴۶۷ و ۴۶۸)
معنویت در لغت به معنای حقیقی، اصلی، باطنی و روحانی است؛ امام راحل، معنویت را در مقابل مادیّت به کار می برند و بر اساس نگاه منظومه ای خود معتقدند، اسلام به هر دو بُعد معنوی و مادی انسان توجه دارد، البته با تقدّم معنویت بر مادیّت. امام در این باره می فرماید: ... مادیّت تنها سعادت ملت نیست، اینها در پناه معنویات سعادتمندند... (صحیفه امام، ج ۷، ص ۵۲۴) ... آدم همه چیز است: معنویت دارد، مادیّت دارد، ظاهر دارد، باطن دارد، ... (همان، ج ۷، ص ۱۰۷) ... باید

امام خمینی(ره) اساس را معنویت می دانند و همه رفتار و اعمال انسان را در تحقق آن می بینند؛ ایشان با این باور کانونی، انقلاب اسلامی و نظام جمهوری اسلامی ایران را با محوریت معنویت، رهبری کردند و همه رفتار خود را در راستای رسیدن به سعادت و رو به سوی خدا پیدا کردن جامعه انجام می داد. برای فهم بیشتر و ترویج اندیشه حضرت امام پیرامون معنویت و تاثیر آن در انقلاب اسلامی و نظام جمهوری اسلامی، دیدگاه ایشان را درباره معنویت در سه قسم مفهوم معنویت، اهمیت معنویت و آثار معنویت به

... مقصد اسلام و مقصد همه انبیا این است که آدم ها را تربیت کنند؛ صورت های آدمی را آدم معنوی و واقعی کنند. (همان، ج ۷، ص ۵۳۱)
مقام معظم رهبری نیز در بیانیه گام دوم انقلاب خطاب به ملت ایران بویژه جوانان، آنان را به معنویت و اخلاق توصیه کردند. به نظر وی، معنویت به معنی برجسته کردن ارزش های معنوی ارقبیل: اخلاص، ایثار، توکل و ایمان در خود و جامعه است. ایشان معنویت و اخلاق را جهت دهنده همه حرکت ها و فعالیت های فردی و اجتماعی و نیاز اصلی جامعه می دانند و معتقد است که بودن آنها، محیط زندگی را حتی با کمبودهای مادی، بهشت می سازد و نبودن آن حتی با برخورداری مادی، جهنم می آفریند. (سایت مقام معظم رهبری، <http://www.khamenei.ir>، بیانیه گام دوم انقلاب، صفحه ۱۰)

معنویت به دلیل اهمیتش در زندگی فردی و اجتماعی انسان، آثار قابل توجهی دارد. در اینجا برخی از آثار مهم معنویت را در موقفیت و سعادت انسان و جامعه مطابق اندیشه حضرت امام خمینی(ره) به اختصار بیان می داریم.

۱. رسیدن به مراتب کمال: به نظر امام، انسان و جامعه با معنویت می تواند به مراتب کمال برسد. (صحیفه امام، ج ۱۷، ص ۳۷۸)
۲. رسیدن به مقام شهادت: از دیدگاه امام راحل، با اوج بندگی و سیر و سلوک در عالم معنویت می توان به مقام شهادت رسید. (همان، ج ۲۱، ص ۸۸)
۳. سعادت و جاودانگی: از نظر امام، آنچه موجب سعادت و جاودانگی ما می شود، صفای معنویت و ثمرات خلوص بندگی است. (همان، ج ۲۱، ص ۱۵۱ و ج ۱۷، ص ۴۲۷)
۴. عامل پیروزی: به اعتقاد امام، معنویت و توجه به خدا و دین خدا، رمز پیروزی است (همان، ج ۷، ص ۱۰۷) و ما را قادر می سازد تا در مقابل همه دشمنان بایستیم. (همان، ج ۱۶، ص ۱۹۸)
۵. عامل حفظ استقلال و آزادی: حضرت

این معنویت ... [و] توجه به خدا محفوظ بماند ... (همان، ج ۱۷، ص ۳۷۷) ... انسان با روح، انسان است؛ ... میزان در انسانیت، معنویت انسان است ... معنویت در خودتان ایجاد کنید ... روحتان را تقویت کنید ... (همان، ج ۸، ص ۴۶۲) ... جوانان ما بدانند تا معنویت و عقیده به توحید و معاد در کسی نباشد، محال است از خود بگذرد و در فکر امت باشد. (همان، ج ۳، ص ۳۲۲) ... آنهایی که ... به ماورای طبیعت اعتقاد نداشتند، به معنویات عقیده نداشتند ... (همان، ج ۷، ص ۴۶۳) [مملکت را به تاهی کشاندند] ... آن اخلاص و ایمان شماست که شما را پیروز می کند ... آن روحانیت و معنویت اوست ... (همان، ج ۱۶، ص ۱۹۸) [که ما می توانیم در مقابل همه بایستیم] ... امامت و بعثت دو امر هستند که اینجا به ظهور آن معنویت بزرگ عام است و آن ولایت است ... (همان، ج ۲۰، ص ۲۲۲) ... معنویت و ایمان چقدر در پیروزی ها ... موثر است. (همان، ج ۲۱، ص ۳۵۸)
ملاحظه می شود که معنویت در نظر امام خمینی(ره) به معنای حقیقت، اصل، باطن و روح است که همان اعتقاد به خدا، اسلام و ایمان به ارزش های اسلامی و عمل به آن در زندگی فردی و اجتماعی است؛ که نتیجه عمل به آنها موجب سعادت دنیا و آخرت انسان و جامعه می شود و همین باور، مبنای حرکت وی در نهضت اسلامی و جمهوری اسلامی ایران بوده است.

اهمیت معنویت

معنویت از نظر حضرت امام انقدر دارای اهمیت است که آن را پایه و اساس امور دیگر معرفی می کند؛ چرا که معنویت، مقصد همه انبیا بوده و میزان در انسانیت شمرده می شود. به اعتقاد ایشان معنویات بر مادیات تقدم دارد. (صحیفه امام، ج ۷، ص ۵۳۳ و ۵۳۱ و ج ۸، ص ۴۶۲)
امام در این خصوص می فرماید: ... همه چیز در اسلام است ... اسلام برای تأمین معنویات آمده است ... اسلام مادیات را به تبع معنویات قبول دارد. مادیات را مستقلاً قبول ندارد. اساس معنویات است ... (صحیفه امام، ج ۷، ص ۵۳۲) ... میزان در انسانیت، معنویت انسان است ... (همان، ج ۸، ص ۴۶۲)

دریافت شهریه ۳۸میلیونی برای کلاس اول دبستان!

شهریه های ۳۰ تا ۴۰ میلیون تومانی مدارس غیردولتی برای پایه اول دبستان که دیگر پرداخت آن برتوان هر خانواده ای نیست، داد خانواده ها را بلند کرده است که چرا برای یک سال درس خواندن ۴۰میلیون تومان شهریه می گیرند؟! مگر در این مدارس چه کار ویژه ای می کنند؟! شکاف طبقاتی که نمود آن در عرصه اجتماع به وضوح عیان است، مدارس را هم درگیر کرده است آن هم در شرایطی که تحصیل تنها فرصت فرزندان طبقات ضعیف جامعه برای تحرک اجتماعی و رسیدن به آینده ای متفاوت است.

این روزها مسیر آموزش و یادگیری فرزندان طبقه قدرت و ثروت جامعه از مسیر فرزندان عامه مردم متفاوت شده است و مدارس خاص با خدمات آموزشی و فوق برنامه و ویژه ای که برایشان تدارک دیده اند، مسیر موفقیت را برایشان سهل و تضمین می کنند. بسیاری از دغدغه مندان نظام آموزش معتقدند در حوزه آموزش باید «برابری» اجتماعی وجود داشته باشد یعنی تمام دانش آموزان، از امکان برابری برای توسعه استعدادها و مهارت های خود در زمینه آموزش برخوردار باشند. با وجود مدارس خاص از غیردولتی گرفته تا انواع خاص مدارس دولتی همچون شاهد، سمپاد و... شرایط به گونه ای است و اگر خانواده ای به دنبال آموزش باکیفیت به مثابه یک کالا قابل خریداری است و اگر خانواده ای به دنبال آموزش باکیفیت برای فرزندش باشد باید هزینه آن را بپردازد. در این میان نظام آموزش و پرورش کشور نه تنها در تحقق آموزش رایگان بلکه در تأمین کیفیت مناسب نیز ناکام مانده و زوج «شهریه – کیفیت» را جایگزین «اصل ۳۰ – کیفیت» کرده است.
نظام طبقاتی آموزش کشور و به حاشیه راندن مدارس دولتی عادی در شرایطی است که رهبر معظم انقلاب اسلامی ۱۱ شهریور

۲۵میلیون برای پیش دبستانی

هرچنین برای دوره پیش دبستانی طبق بررسی ای که از یک مدرسه غیردولتی در غرب تهران داشتیم حدود ۲۵ میلیون تومان شهریه دریافت می کنند.
مادری که به دنبال ثبت نام فرزندش در پایه اول دبستان مدرسه ای غیردولتی است، می گوید: بعضی مدارس غیردولتی واقعاً خدمات آموزشی و فوق برنامه ویژه ای ارائه نمی دهند مثلاً اردو، استخر، زبان ندارند اما ۲۰ میلیون تومان شهریه دریافت می کنند و فقط مدعی اند معلمان خوبی داریم! ناچاریم به مدارس غیردولتی کوچ کنیم تا اینجا فقط روایتی از ارقام شهریه مدارس غیردولتی بازگو شد و ماجرا زمانی عجیب تر می شود که بگویم برخی خانواده ها به دلیل شرایط نامناسب مدارس دولتی به سمت

مدارس غیردولتی کوچ می کنند و شاید توان پرداخت شهریه را هم نداشته باشند اما می گویند چاره ای ندارند!
گویی این موضوع ماجرای خانواده ای است که به دلیل مشکل فرزند دبستانی خود در تمرکز نه نیازمند توجه بیشتر معلم است اما جمعیت بالای دانش آموزان در کلاس درس مدارس دولتی این امکان را نمی دهد، مدرسه غیردولتی را حتی با وجود دشواری پرداخت شهریه انتخاب کرده اند.
مدار دیگری که فرزندش را در مدرسه غیردولتی با ۱۹ میلیون تومان شهریه پایه اول دبستان ثبت نام کرده است، می گوید: «به دلیل اینکه در مدرسه دولتی جمعیت دانش آموزان در کلاس درس بالاست، نظارت و توجه به دانش آموزان کمتر است از سوی دیگر در مدارس دولتی، به خانواده ها اجازه مطالبه نمی دهند! مدرسه غیردولتی را انتخاب کردم». رهبر انقلاب در سخنانی تأکید کرده اند: سطح مدارس دولتی را بالا ببرید تا رغبت خانواده ها به این مدارس بیشتر شود. این که بین نظرات و مطالبات رهبر انقلاب، تصمیمات سیاست گذاران آموزشی کشور و وضعیت فعلی مدارس دولتی عادی چه تناسب و قرابتی وجود دارد به خوانندگان و گذار می شود.

بسیاری از فعالان حوزه عدالت آموزشی سال هاست نسبت به جداسازی و طبقه بندی دانش آموزان بر اساس پایگاه اجتماعی و سطح ثروت خانواده هشدار می دهند و آن را خدمت ویژه نظام آموزشی کشور به نفع ثروتمندان و صاحبان قدرت می دانند و می گویند: جداسازی ها که هم اکنون مشاهده می شود به نفع طبقات محروم نیست و تبعیض به نفع افرادی است که وضعیت اقتصادی مناسب و توانایی ذهنی خوبی دارند و کالای یک حمایت و توجه به آنها شود تا پیشرفت خود را داشته باشند.

تسلط آذری جهرمی بر تکنیک های هیاو در فضای مجازی

اخیر بازار آزاد حدود ۲۵ درصد است. این درحالی است که تفاوت ارز ترجیحی با نرخ بازار آزاد ۶۳۸ درصد بوده است! مسئله بعدی به تفاوت ارز ترجیحی و ارز نیمایی به عنوان یک سیاست حمایتی دولت برمی گردد. گفتنی است، دولت سابق با هدف کنترل نرخ کالاهای اساسی، سیاست تأمین دلار ۴۲۰۰ تومانی را در پیش گرفت، سال ۱۳۹۷ و با معرفی ارز ترجیحی، شاهد سود کلان واردکنندگان، ترافیک پرورنده های فساد آری در قوه قضائیه و افزایش مستمر قیمت ها بودیم.

نمونه این ماجرا و ائتلاف ماده اولیه با محصول وارداتی با دلار ۴۲۰۰ تومانی، واحدهای تولید ماکارونی بوده که در سایه دریافت آرد با نرخ ارز ترجیحی، سودهای کلانی کسب کرده اند. همچنین افزایش قیمت مرغ و فراورده های متعدد تولید شده با روغن یارانه ای، با وجود تأمین دلار ۴۲۰۰ تومانی، حکایت از عدم کارایی ارز ترجیحی داشته است.

از طرف دیگر برای کالاهایی که با نرخ ارز نیمایی به کشور وارد می شوند، احتکار و صفوف عجیب تقاضا رخ نداده و تأمین مکرر ارز در این بازار، ثبات نسبی قیمت های این محصولات را در بازار در پی داشته است. علاوه بر این، آذری جهرمی به عنوان فردی که با ساده ترین اقبای اقتصاد آشنایی ندارد، هر روز شهانی را مطرح می کند و در ادامه بدون داشتن تخصص، مویی رفтары که برخی دولتمردان سابق به جای پاسخگوویی بابت عملکرد ۸ ساله ضعیفشان در پیش گرفته اند. شاید وزیر سابق ارتباطات نمی داند، مقایسه ارز نیمایی با دلار ۴۲۰۰ تومانی که رئیس وقت بانک مرکزی برای معرفی اش را هم نداشت، برای مردم ایجاد نگرانی و برای بازارها تشویش و اضطراب از فردا و فرداهای به دنبال دارد. وزیر جوانی که شیوه دیده شدن در فضای مجازی را به خوبی آموخته و مشخص نیست با کدام اعتبار اقتصادی از دولت متبوعش، پدیده نامبارک دلار ۴۲۰۰ تومانی را در آذهان ندای می کند! آنچه مشخص است، آذری جهرمی و برخی از

دوستان و هم قطاران سیاسی وی، روی خوشی به حذف ارز ترجیحی و بر سر سفره مردم نشاندن این سیاست حمایتی نشان ندانند. پسخگوویی کرده اند، جوسازی علیه اشخاص آری دولت، تحویل بانک مرکزی با صلاح از دایها نخواهد برد. اصلاحی که همچون بسیاری از یادگارهای نامبارک اقتصادی برای دولت سیزدهم، نشان از اصرار بر تصمیمات غلط اقتصادی و بی تدبیری دولت قبل برای رفع و رجوع این آوارها است.

ارز بازار آزاد است و نرخ ارز حواله ای، همواره با نرخ اسکناس اختلاف دارد. بر همین اساس، بروز اختلاف میان نرخ های مورد اشاره وزیر سابق ارتباطات تا حدودی اجتناب ناپذیر است. اختلافی که گاه به واسطه دسترسی تجار و صادرکنندگان به منابع ارزی و گاه به واسطه رغبت حداقلی واردکنندگان به تأمین ارز، تشدید یا تقلیل پیدا می کند.

از طرف دیگر ارز تأمین شده در بازار آزاد، در چرخه اقتصاد مولد نقش فرین نبوده و بخشی از آن به عنوان کالای سرمایه ای نگهداری می شود و بخش دیگری جهت تأمین مالی کالاهای قاچاق و دلالی توزیع و مبادله می شود که لازم است وراساس قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز، هر گونه خرید و فروش ارز در رویه های غیر از صرافی های بانکی و رسمی قاچاق بوده و باید به این مورد رسیدگی شود. با این وجود در اکثر نقاط کشور شاهد خرید و فروش ارز در خیابان ها و به صورت غیررسمی هستیم. از سوی دیگر افرادی در پشت پرده بازار آزاد حضور دارند که صرفاً به دنبال تأمین منافع خود بوده و به دنبال حداکثر کردن سود ریالی خود و افزایش حداکثری قیمت ارز هستند. افرادی که در دولت سابق با رانت ارز ترجیحی و به بازار آزاد معادل آن را در بازار آزاد با چندین برابر نرخ دولتی، توزیع می کردند و نمونه آن دستگیری و محکومیت اقوام دولتمردان سابق است.

قیاس مع الفارق ارز ترجیحی و ارز نیمایی علاوه بر موارد مذکور، تفاوت نرخ ارز نیمایی و نرخ ارز بازار آزاد با تفاوت نرخ ارز ۴۲۰۰ تومانی و بازار آزاد یکسان و همچنین نیست. فلان از این که بخش قابل توجهی از شکاف میان نرخ ارز ترجیحی و بازار آزاد محصول عملکرد هم قطاران وزیر سابق ارتباطات بوده، ارز نیمایی در حال حاضر با نرخ ۲۴ هزار و ۳۵۰ تومان در ساوزکار عرضه و تقاضای بازار فراگیر نیمایی مورد معامله قرار می گیرد و تفاوت آن با نرخ دلار بازار آزاد (آن هم در مقطع هیجانی